

Bilagor: Hållbara energisystemlösningar inom solenergiområdet -en nulägesanalys

**Jan-Olof Dalenbäck
Johan Paradis
Åsa Wahlström
Charlotta Winkler**

Göteborg, december 2012

Bilaga A Exempel på solvärmeanläggningar

Nedan presenteras solvärmeanläggningar från Sverige, Tyskland, Österrike och Frankrike. Vissa anläggningar har mer och djupgående uppgifter angående energiutbyte. Andra anläggningar visar endast integrationsmöjligheter med bild på installationen.

A.1 Svenska solvärmeanläggningar

Camping i Västergötland

Exempel på installation med vacuumrörsolfångare på en duschanläggning på campingplats. Här används mycket varmvatten under sommarmånader.

Kvarteret Jöns Ols, Lund

Denna anläggning med plana solfångare uppfördes vid nybyggnation av ett flerbostadshus.

Karlskronahem

Karlskronahem uppförde denna anläggning i ett flerbostadshus

Oxtorget, Värnamo

40 lägenheter byggdes med Finnveds-bostäder som byggherre år 2006. Energibehov till värme och varmvatten är uppmätt till 38 kWh/m² och år. Solfångare levererar energi till tappvarmvattnet.

Frillesås, Kungsbacka

Solfångare installerade för uppvärmning av varmvatten.

Höjden, Lerum

Solfångare för uppvärmning av varmvattnet (beräknas täcka minst 50 % av årsbehovet)

Kv Sjöliljan, Visby

Bildkälla: visbyark

Byggherren Gotlandshem AB byggde år 2011 45 lägenheter. Vacuumsolfångare till uppvärmning av tappvarmvatten.

Bostadsrättsföreningen Promenaden, Falun

Bildkälla: Aquasol

229 m² solfångare från Aquasol bidrar till uppvärmningen av tappvarmvattnet till 75 lägenheter. Solfångarna på Promenaden är Dalarnas största anläggning för flerbostadshus.

Bostadsrättsföreningen Örnen i Timrå

Montering av solfångare på BRF Örnen som också är ansluten till fjärrvärmenätet.

Älta skola, Nacka

2011 installerades solfångare med glaspannor i Älta skola, Nacka. Det är 160 m² solfångare och 1 kWp solceller.

A.2 Anläggningar i Europa

ENERGYbase, Wien

Nybyggnation av kontorsbyggnad från år 2008 med en bruttoyta på 9000 m². Värmeförbrukning för kontoret ligger på 14 kWh/m² och år. Förvärmning av värme sker från ett solfångarsystem. 800 m² solceller täcker 1/3 av byggnadens elbehov för värme, kyla, fastighetsel och belysning.

Eibiswald, Österrike

Eibiswald, Österrike, 1997. Biobränsleeldad närvärme-central och flislager med 1 250 m² takintegrerade solfångare. Uppförd av SOLID, absorbatoren i solfångarna från Sunstrip.

Dornbirn, Österrike

Bildkälla: AKS DOMA

Solvärmeanläggning från 1998, som är integrerad i en fasad på ett gruppboende. 90 m² som utnyttjar den extra effekten av solenergi genom reflektion från den framföriggande dammen.

Tyrol, Österrike

Källa: Arch. Mathoy/TiSun

Solfångarmoduler på hela sydsidan av takytan på ett flerbostadshus.

Telfs, Österrike

Källa: Siko

Balkongintegration av solfångare.

Tyrol, Österrike

Blåfärgade solfångare integrerade i fasaden på ett flerbostadshus.

Källa: Holleis, Österreich

Val Thorens, Frankrike

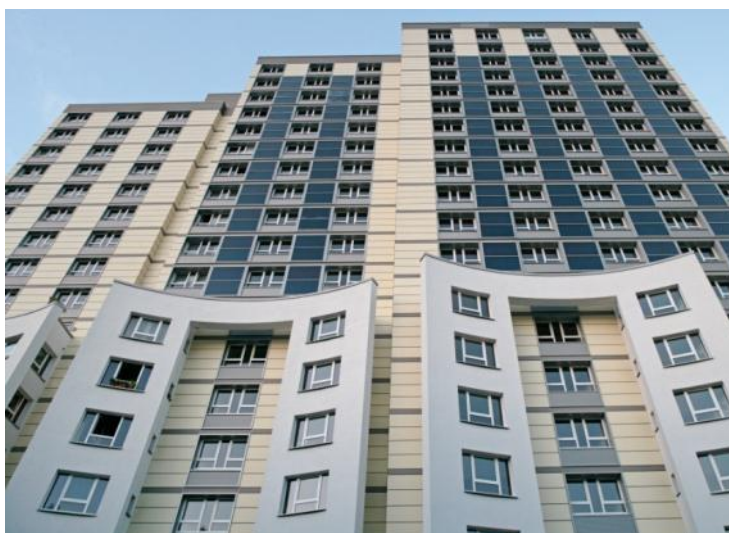

Bildkälla: STUDIO ARCH

2001 renoverades hotellet från 1976. Solfångare på 63 m² installerades som del av fasaden och bidrar till uppvärmningen av tappvarmvatten.

Frankfurt, Tyskland

Renovering av ett flerbostadshus med fasadintegration av solfångare.

Källa: Schüco International KG

Fasadintegration av solfångare vid renovering ett flerbostadshus i Frankfurt.

Esslingen, Tyskland

Quelle: Wagner Solar

Fasadintegration av solfångare i ett flerbostadshus.

Hamburg Bramfeldt, Tyskland

Radhus med byggnadsintegrerade solfångare för uppvärmning av tappvarmvatten från 1996. Solfångarna utgör en storlek på 3 000 m² och ackumulatortanken är 4 500 m³ stor.

Källa: Wagner & Co Solartechnik GmbH, Deutschland

Hotel Pierer, Österrike

En solfångaranläggning på 1237 meters höjd över havet. 110 m² solfångaryta integrerad direkt i husets klimatskal med en lutning på 45 grader. Systemet arbetar med ackumulatortankar på 8 200 liter och 1 000 liter. Källa: AEE INTEC

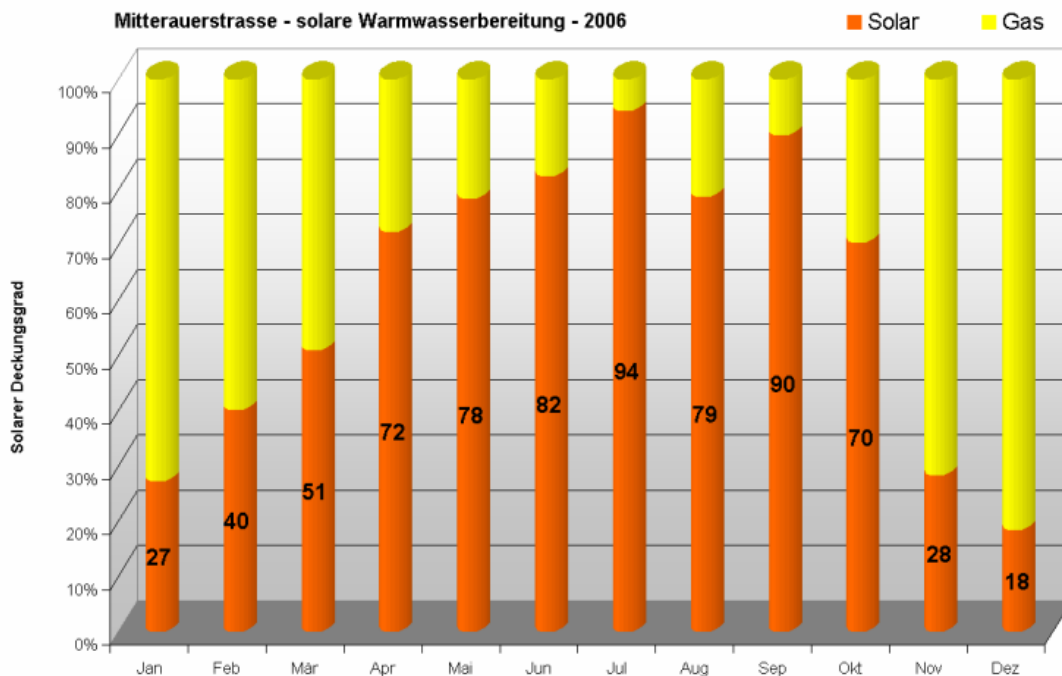
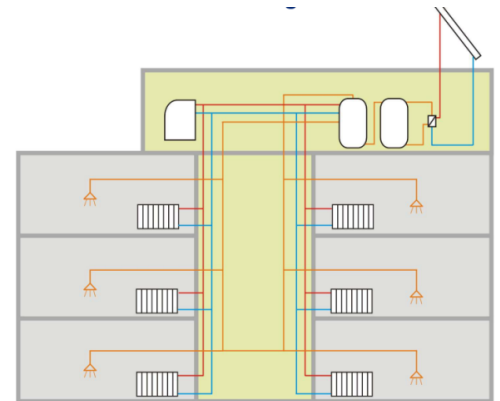
Renovering, Wien

Flerbostadshus renoverades år 2004 med en solfångaranläggning på 24 m².

Källa: AEE INTEC

Mitterauerstrasse, Krens

80 lägenheter i ett flerbostadshus från 1977 renoverades 2002. Solfångarmoduler på 190 m² installerades med en ackumulatortank på 12 m³. Anläggningen bidrar till tappvarmvatten och uppvärmning. Principskiss och utvärdering av energiutbytet ses i figurerna ovan. Solfångarnas specifika utbyte är uppmätt till 490 kWh/m² solfångare och år.

Källa: AEE INTEC

Admonter Straße, Krens

Flerbostadshus från 1969 med 35 lägenheter renoverades år 2002. 90 m² solfångare installerades i fasaden och används för uppvärmning av tappvarmvatten och uppvärmning.

Källa: AEE INTEC

Sportanlage Langäckergasse, Gleisdorf

60 m² solfångarsystem installerades för en sportanläggning. Ackumulatortankar är på 3 200 liter och 1 000 liter. Värmebehovet för sportanläggningen är 2 440 liter med 60 grader varje dag. Solfångarsystemet ger 24 052 kWh/år. Solfångarnas specifika utbyte är 400 kWh/m² och år. 60 % av varmvattenbehovet kan tillgodoses av solfångarna.

Källa: AEE INTEC

Hugo Breitner Hof, Wien

Generalrenovering år 1999 av ett flerbostadshus från 1954 med 220 lägenheter. Per fastighet installerades 70 m² solfångare och en ackumulatortank på 2 m³.

Källa: AEE INTEC

Flerbostadshus, Oberburg

Takanläggning på flerbostadshus.

Stadlerstrasse, Linz

Fasadanläggning på flerbostadshus.

Bilaga B Exempel på produkter och tekniker för byggnadsintegration

B.1 Svenska soleanläggningar

Tekniska museet Malmö (ExoHeat – SHARP)

Sjukhuset i Kalmar (Effecta - Centrosolar)

Biblioteket Linköping (Switchpower - GPV)

Bäckadalsskolan Jönköping (Glazell – Solibro)

B.2 Exempel på produkter

Nedan några exempel från IEA-projekt.

Schüco ventilerad fasad SCC 60 tunnfilm på opalglas

Kan användas både för renovering och nybyggnad. Tunnfilmslösningen innebär relativt hög effekt även vid diffus solinstrålning (info@schueco.com, <http://www.schueco.com>).

© Schueco KG

Karaktäristika / Integrerbarhet	Omdöme
Multifunktionalitet (vägg, tak)	+
Utformnings och storleksflexibilitet	+
Mönsterval	+
Färgval	+
Anslutning/ram	+
Tillgång till blindelement (dummies)	+
Komplett konstruktionssystem för infästning etc	+

Unisolar shingeltak med tunnfilmsteknik

United Solar Ovonix LLC

3800 Lapeer Road, Auburn Hills, MI 48326, USA

info@uni-solar.com

www.uni-solar.com

Avser användning främst för renovering

© UNI-SOLAR

Karaktäristika / Integrerbarhet	Omdöme
Multifunktionalitet (tak, vägg)	+
Utformnings och storleksflexibilitet	+
Mönsterval	-
Färgval	-
Anslutning/ram	+
Tillgång till blindelement (dummies)	+
Komplett konstruktionssystem för infästning	+

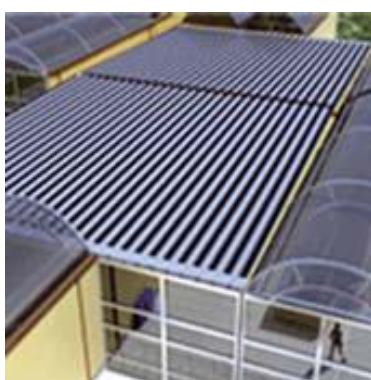
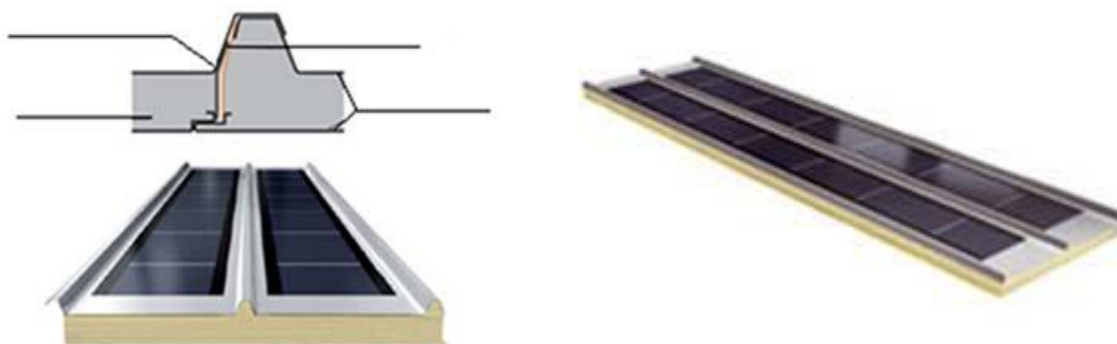
Marcegaglia, Brollo solar – tunnfilmklädda takplåtar med isolering

Via Bresciani 16, 46040 Gazoldo Ippoliti, Mantova, Italy

solar@marcegaglia.com

www.marcegaglia.com

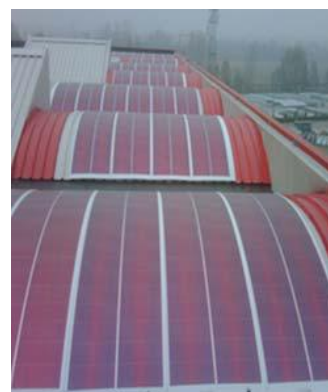
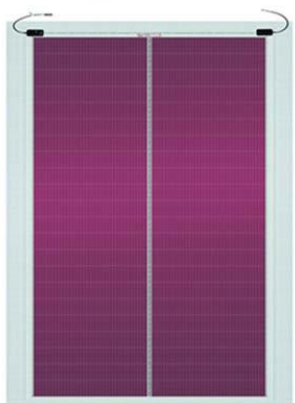
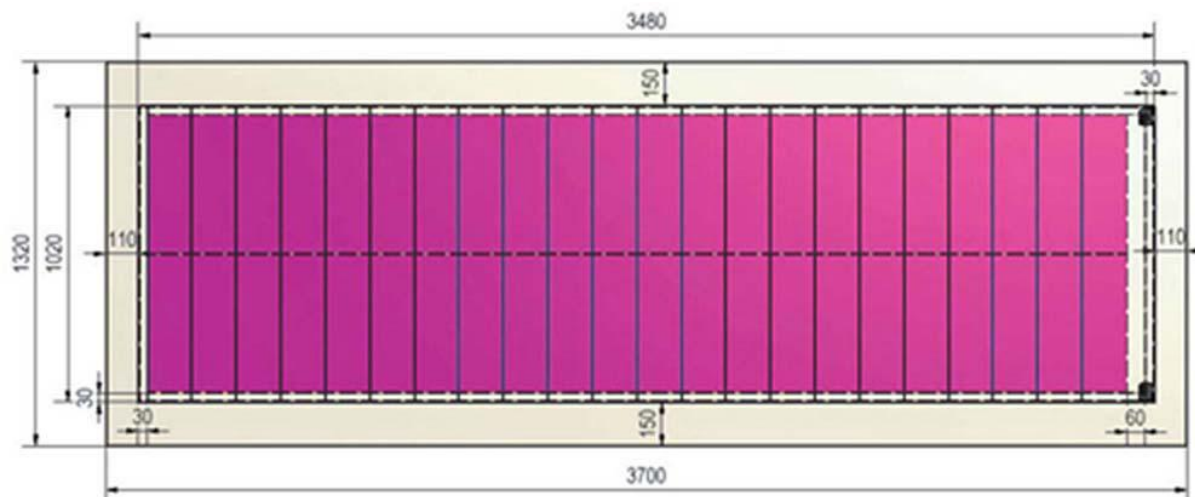
Passar för både renovering och nybyggnation. Elementstorleken innebär att även böjda tak kan förses med paneler.

Karaktäristika / Integrerbarhet	Omdöme
Multifunktionalitet (tak, vägg)	+
Utformnings och storleksflexibilitet	+
Mönsterval	-
Färgval	-
Anslutning/ram	
Tillgång till blindelement(dummies)	+
Komplett konstruktionssystem för infästning etc	+

VHF – Technologies, Flexcell – Tunnfilm på PVC-bas för takförläggning

Kan användas för både renovering och nybyggnad och passar även för böjda tak (www.flexcell.com).

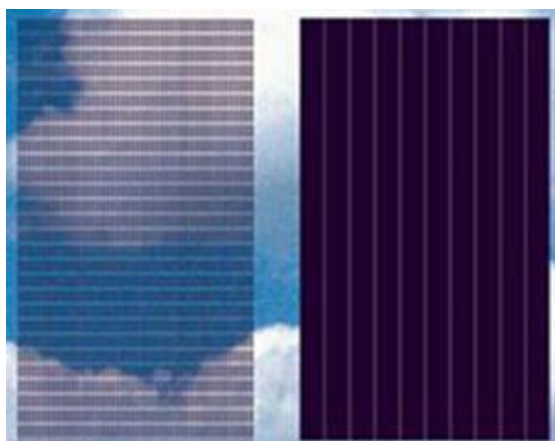
© VHF – Technologies

Karaktäristika / Integrerbarhet	Omdöme
Multifunktionalitet (tak, vägg)	+
Utformnings och storleksflexibilitet	+
Mönsterval	-
Färgval	-
Anslutning/ram	
Tillgång till blindelement (dummies)	+
Komplett konstruktionssystem för infästning etc	+

Schott AG, ASI THRU, ASI OPAK – halvtransparent tunnfilmsapplikation för bla inglasning av gårdar etc

Kan användas vid både renovering och ombyggnad för inglasning av gårdar, och ger därvid reducerad solinstrålning på det överdäckade området. Kan även användas i fasader t ex vid trapphus (www.schott.com/architecture) .

Module options with ASI® Glass

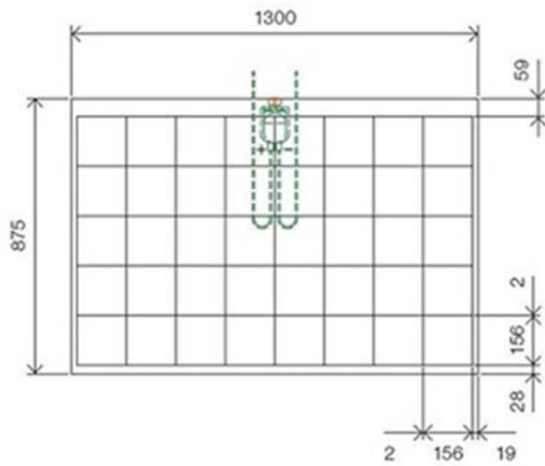
© Schott AG

Karaktäristika / Integrerbarhet	Omdöme
Multifunktionalitet (tak, vägg)	++
Utformnings och storleksflexibilitet	+
Mönsterval	+
Färgval	+
Anslutning/ram	+
Tillgång till blindelement (dummies)	+
Komplett konstruktionssystem för infästning etc	+

3S, Megaslate II – kristallina solceller för taklutning > 20 grader

Kan användas såväl för renovering som för nybyggnation (www.3s-pv.ch).

© 3S

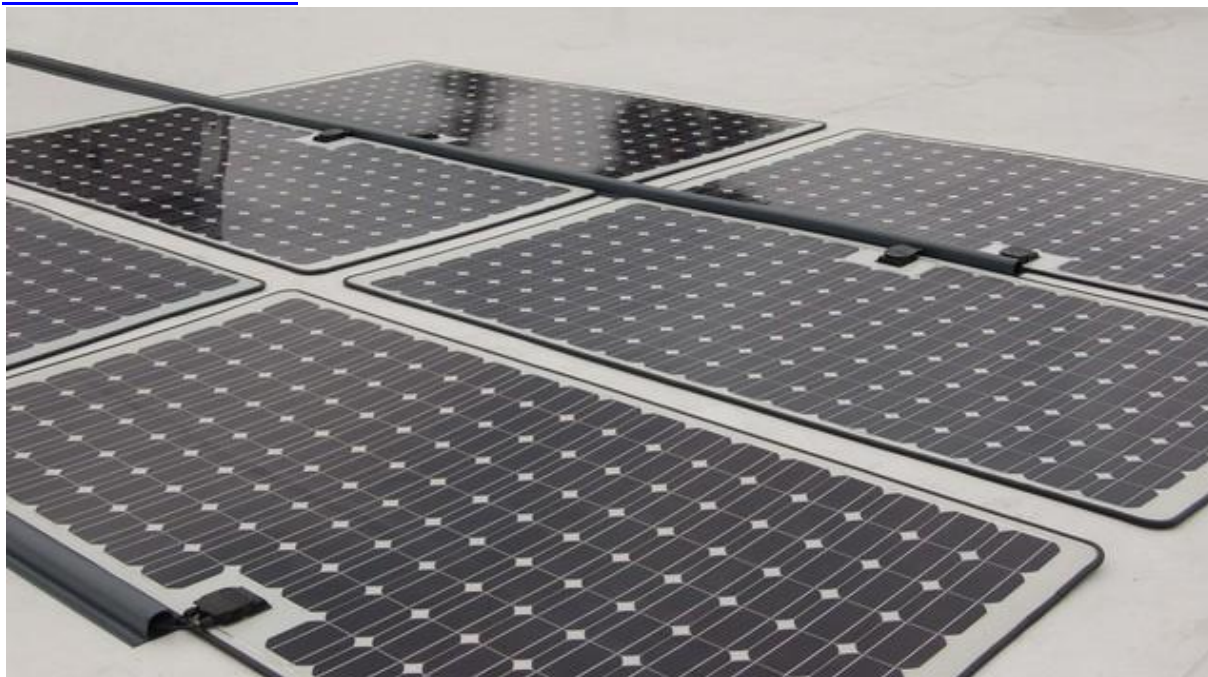
Karaktäristika / Integrerbarhet	Omdöme
Multifunktionalitet (tak, vägg)	+
Utformnings och storleksflexibilitet	+/-
Mönsterval	+
Färgval	-
Anslutning/ram	+
Tillgång till blindelement	+
Komplett konstruktionssystem för infästning etc	+

Lumeta Power Ply – kristallina solcellspanel för låga taklutningar

Irvine HQ, 17182 Armstrong Ave.,

Irvine, CA 92614

www.lumetasolar.com

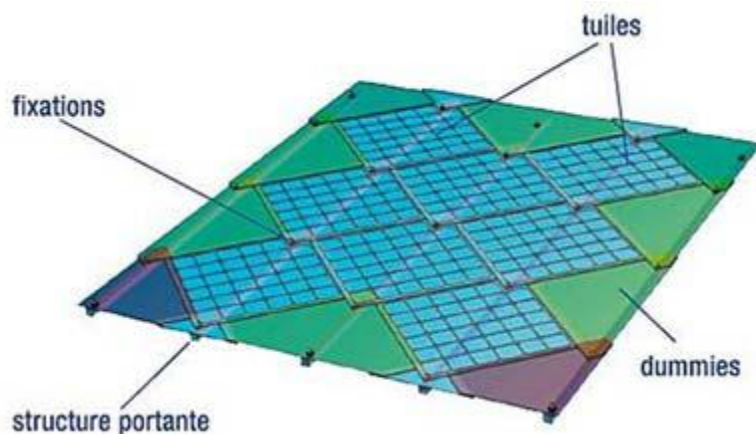

© Lumeta

Karaktäristika / Integrerbarhet	Omdöme
Multifunktionalitet (tak, vägg)	+
Utformnings och storleksflexibilitet	-
Mönsterval	-
Färgval	-
Anslutning/ram	+
Tillgång till blindelement (dummies)	-
Komplett konstruktionssystem för infästning etc	-

Solaire France, Sunstyle – kristallina shingeltak

Kan användas för både renovering och nybyggnation (www.solairefrance.fr).

© Solaire France

Karaktäristika / Integrerbarhet	Omdöme
Multifunktionalitet (tak, vägg)	+
Utformnings och storleksflexibilitet	+
Mönsterval	-
Färgval	-
Anslutning/ram	+
Tillgång till blindelement (dummies)	+
Komplett konstruktionssystem för infästning etc	+

Systaic AG – kristallina solceller som klarar branta taklutningar

www.systaic.com

Kan användas för renovering och nybyggnation.
1.045 x 1.045 x 40 mm. Vikt 18 kg

Integrerbarhet

Karaktäristika / Integrerbarhet	Omdöme
Multifunktionalitet (tak, vägg)	+
Utformnings och storleksflexibilitet	-
Mönsterval	-
Färgval	-
Anslutning/ram	+
Tillgång till blindelement (dummies)	+
Komplett konstruktionssystem för infästning etc	+

MT Solar Tile Systems – kristallina solceller integrerade i takpannor

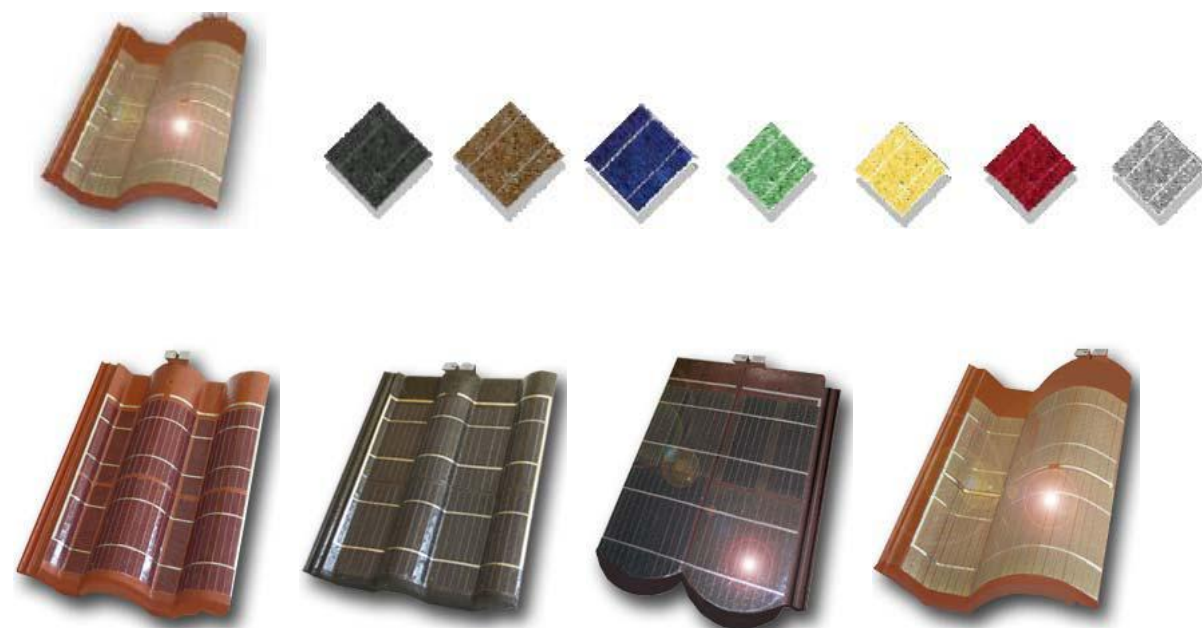
IdeaS Solar Ltd. Hungary

Petőfi S. út 49., Harsány H-3555 Hungary

ideassolar@t-email.hu

<http://www.ideassolar.hu>

Kan användas både för renovering och nybyggnation.

© IdeaS Solar

Karaktäristika / Integrerbarhet	Omdöme
Multifunktionalitet (tak,vägg)	+
Utformnings och storleksflexibilitet	+
Mönsterval	+
Färgval	+
Anslutning/ram	+
Tillgång till blindelement (dummies)	+
Komplett konstruktionssystem	+
För infästning etc	

ProSol TF – Transparent tunnfilmslösning för isolerglas och glasfasader

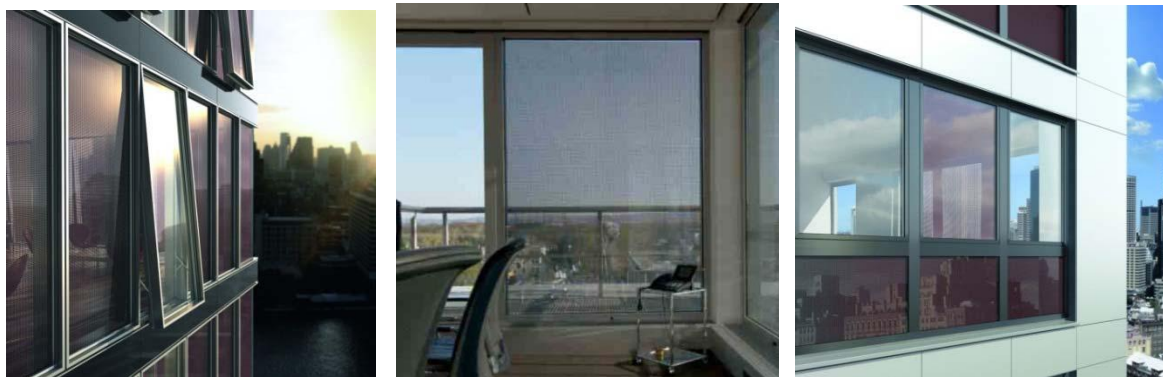
Schüco International KG

Karolinenstraße 1-15, 33609 Bielefeld Germany

info@schueco.com

<http://www.schueco.com>

Kan användas både för renovering och nybyggnation.

© Schueco KG

Karaktäristika / Integrerbarhet	Omdöme
Multifunktionalitet (tak, vägg)	+
Utformnings och storleksflexibilitet	+
Mönsterval	+
Färgval	+
Anslutning/ram	+
Tillgång till blindelement (dummies)	+
Komplett konstruktionssystem för infästning etc	+